

Rocadecans

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Masia assentada al sud-est del cim de Turbians i del coll homònim en uns planells sobre Cal Noguera
Emplaçament	Del coll de Turbians, prendre un sender local marcat en verd i blanc em 30 min de camí.
Alçada:	1432
Coordenades:	
Latitud:	42.24288
Longitud:	1.82679
UTM Est (X):	403207
UTM Nord (Y):	4677410

Classificació

Número de fitxa	08093 - 178
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVI-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Sense coberta, amb els forjats dels pisos esfondrats i amenaçant ruïna
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08092A008000330000YF
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dg., 22/12/2019 - 01:00

Descripció

Ruïnes de l'antiga masia i coberts de Rocadecans situada en un punt enlairat damunt els planells de Rocadecans al vessant sud-est del cim de Turbians i orientada a la vall de Cal Estevanó. El conjunt arquitectònic presenta una planta més aviat quadrangular i compacte amb el cos principal de la masia situat a tramuntana, els coberts i les pallisses situats a migdia i tancat darrere un mur o baluard que en delimitava l'era de batre. El volum residencial es situa a la part nord i presenta una planta rectangular allargassada amb tres crugies separades per murs mitges i pilars de pedra i estructurada en planta baixa i primer pis i golfes amb coberta a un únic vessant (avui desapareguda) de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta orientada a sud cap a l'era. En quant a la distribució dels seus murs hi ha un predomini del massís a les façanes nord on tant sols en sobresurt el volum quadrangular del forn de pa, la façana est amb dues finestres coronades en llinda de fusta a l'alçada del primer pis i la oest completament cega. La de migdia en canvi hi ha un predomini del buit ja que està ocupada per porxos a la planta baixa i eixides al primer pis (avui desaparegudes) que abracen dues crugies de la façana i estan separades en dos trams mitjançant pilars de maçoneria. La porta d'entrada es situa a la crugia central a darrere del porxo i té els bastiments i llindes de fusta. Al seu costat esquerra una obertura coronada en arc rebaixat dona accés a les quadres. L'escala que connectava amb el primer pis es situava a la crugia central i avui està coberta de runa i enderroc de la casa. Al primer pis hi havia la sala amb la cuina i el forn de pa i algunes habitacions, avui del tot desaparegudes. L'aparell constructiu de la casa és de fàbrica de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units amb argamasa de calç de color ocre i col·locada en filades més aviat irregulars. Tant sols són en pedra picada les cantonades. Davant de la façana sud hi hauria hagut l'era delimitada per un mur o bluard de pedra seca i accessible per un portal obert a ponent. En aquesta part hi haurien adossats els volums de les quadres i les pallisses situats al voltant de l'era i avui pràcticament desaparegudes. El conjunt està molt arreuïnada malgrat conservi bona part de l'estructura dempeus.

Observacions:

Malgrat el seu estat d'abandó i de ruïna encara es poden identificar diferents fases constructives amb un cos originari situat a les dues crugies de més a l'oest amb aparell i fàbrica de maçoneria més acurada. En aquell moment la coberta havia estat possiblement a dues vessants i amb el carener perpendicular a la façana principal. Poc després se li va afegir el cos de llevant amb un únic pis i teulada a un únic vessant amb un aparell més pobre de maçoneria i paret seca. Ja en un moment més avançat es va canviar el sentit de les cobertes unificant-les en una de sola a un sol vessant i orientada a migdia. Les darreres reformes consistiren amb l'annexió d'una eixida a la façana de migdia i que es cobrí mitjançant un allargament de la teulada principal.

Història

La casa de Rocadecans tindria un origen possiblement medieval (Rocadecans vell) com a habitatge construït sota una gran roca o balma "la roca dels cans" i que amb el temps seria desplaçada uns metres més al sud a l'emplaçament actual formant una masia de mida mitjana. La casa com a tal surt esmentada per primera vegada el 1674 (Martín, E, 2005) en un document que no precisa en detall. Posteriorment el 1716 Joan Campà de Cal Ros hi ven un censal i el 1744 un botiguer de Barcelona hi fa un plet. El 1756 en un document que el mateix Martín va trobar de l'arxiu dels Medinaceli a l'abadia de Poblet sobre els pagadors de censos als senyors de la baronia de Pinós especifica que per "Lheretat de Rocadecans es pagava 1 quartera de forment, 1 quartera d'ordi, 1 quartera de civada i 2 capons valorada en 5 lliures i 15 sous" (Martín, E; 2005. Annex. 12). Posteriorment i en el cadastre de 1776 la casa de Rocadecans és de les cases grans que paga més cadastre a part del Puig. Surt esmentada com a casa núm. 68 amb tres cases i a nom de Pere Campà. (una de les cases podria ser el Rocadecans vell). Aquesta casa ocupada per 6 persones pagava una contribució de 4 lliures i 8 sous de cadastre personal, 7 lliures 3 sous i 2 diners de cadastre reial i 1 lliura 8 sous i 8 diners per als caps de bestiar. En l'amillament de 1863 (ACA.llibrets de compliment Pasqual.

Amillament de 1863) i extret de Martín, E; 2005. Annex 21 especifica que el cap de casa era Martí Calvés, estava habitada per 3 persones majors de 7 anys i amb un pagament de 446 rals de contribució rural i 48 d'urbana. No especifica res per al bestiar. La casa va sobreviure el flux migratòri del 1900 però deuria quedar abandonada després de la guerra. Avui estpa completament abandonada.

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDA, F (1995). Les tres-centes cases de Gisclareny. Albí.

MARTÍN I VERGARA, E; (2005). Una mirada a la història de Gisclareny.

DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Gisclareny. Annex a la normativa.(dades històriques a les masies incloses.

AHG. Cadastre de 1776.

ACA. Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863 extret de Martín, E. Annex 12, 21 i 22. AAP. Rotlle 1108

